

KOD ZVONIKA SV. ILIJE U BOBANOVOJ DRAGI 15 srpnja 2017

25. srpnja 2017.

Slika: Kuća u kojoj se je rodio 1907. godine Legendarni Zapovjednik Legendarne postrojbe HOS-a NDH CRNE LIGIJE Vitez general Ranko, Rafajel Boban,

KOD ZVONIKA SV. ILIJE U BOBANOVOJ DRAGI 15 srpnja 2017

(Malo povijesti o postanku Zvonika sv. Ilije u Bobanovoj Dragi. Prijatelj i kolega Marko uljak je jako lijepo opisao dogodovštine vezane uz slavlje sv. Ilije Proroka na Dedinoj Gomili. Ja u samo nadodati onaj povijestni dio kako je došlo do ideje da se tu na "Dedinoj Gomili" stavi zvonik. Koliko se sje am pri a tada još živih svjedoka doga aja s kojima sam bio povezan, radio s njima razne poslove, slušao pri e i pamtio itd. U proljetno i ljetno doba bi znale navaliti tu e, krupe i mnoge usijeve oštetiti, grož e, duhan i ostalo. Postojao je obi aj u kojeg su ljudi vjerovali, a taj obi aj je bio da se prije oluje i za vrijeme iste zvoni i glasom i odjekom zvona tu a e se rastjerati. Bobani su se dogovorili 1937. godine kupiti zvono prilozima i doprinosima žitelja Bobanove Drage. Sastanak je bio u ku i Joze Grubiši a, zvanog Kaji a. Izabran je odbor od pet ljudi koji e od ku e do ku e, od doma instva do doma instva i i prikupljati nov ana sredstva za kupiti zvono i za izgradnju "zvonika", kako je taj objekt kod nas i dalje poznat. Kako sam uo pri ati od tada živih svjedoka, a jedan od njih je i moj otac Petar Boban, Gabri a, na tom sastanku je odlu eno da e biti KUM Zvoniku onaj tko najviše novca za tu svrhu dadne. Jozo Grubiši Kaji je dao najviše i automatski postao KUM Zvoniku. Stjepan Boban, Rapiši a je bio drugi koji je dao najviše i tako automatski postao drugi KUM. Za zaselak Potkarj bio je izabran Stjepan Boban, Markovi , za zaselak Iviševi i Petar Boban, Preka, za zaselak Bendekovi i, Kasi i i Malnovci, Petar Boban, Gabri a, za zaselak Cesta Stjepan Boban, Rapiši a, za zaselak Grubiši i Jozo Grubiši ,

Kaji a. Za gradnju zvonika je pozvan majstor tog zvanja Mate Tomi iz sela Tomi a Brijega kod Posušja. Kada je zvono došlo i postavilo se Zvono na "zvonik", trebalo ga je posvetiti. Fra. Sarafin Dodig od Širokog Brijega je tada bio župnik župe Gorica-Sovi i on je bio taj koji je Zvono Blagoslovio. Ime Zvonu se je dalo Sv. Ilija Prorok prije, dakle za vrijeme izlivanja u Zagrebu. Tada je tu bilo jedno veliko i nikad zaboravljeno slavlje. To je bio ljeta gospodnjega 1937. godine. Mile Boban, Otporaš.)

U subotu 15. srpnja 2017. godine kod zvonika sv. Ilije Proroka u Bobanovoj Dragi u organizaciji Bratovštine sv. Stjepana Prvomučnika Gorica-Sovi i, a u sklopu Kulturnog ljeta u župi Gorica-Sovi i bilo je doista prekrasno.

Na samom početku prisutnima se obratio predsjednik Bratovštine Dragan Prlić te im zaželio dobrodošlicu i ugodan boravak.

Nakon pozdrava na scenu su izašli glumci Dramske grupe Proložac te izvedbom skečeva do suza nasmijala okupljenu publiku. Publika je s oduševljenjem pljeskala tokom i na kraju svake od izvedenih točaka.

U pauzama, dok bi se glumci pripremali za sljedeći nastup, na scenu su izlazile gongaške skupine i Jure Miloš, svira narodnih instrumenata, koji su svojom izvedbom dotaknuli dušu svakog posjetitelja te u njima probudili usanu ljubav prema običajima koje su naši djedovi prenosili s koljena na koljeno i na taj način obvezali da nastavimo njegovati kulturno bogatstvo našega kraja.

Nakon završetka službenog dijela programa, ispred Bratovštine sv. Stjepana Prvomučnika i domaćina Bobanjara obratio se Marko Čuljak te prisutne pozdravio i zahvalio im na itanju i dijelove teksta koji je pripremio upravo za ovu prigodu. Nakon govora Marka Čuljka druženje se nastavilo uz čašicu razgovora i nastup Tamburaša s Kamena.

U nastavku donosimo originalni tekst Marka Čuljka:

Kulturno ljeto u župi Gorica – Sovi i u organizaciji Bratovštine Sv. Stjepana Prvomučnika ve sada ima svoju zavidnu prošlost. Obzirom na entuzijazam same Bratovštine i njihovih „partnera“, a pod tim mislimo na druge institucije u općini Grude, samu općinu, Matica hrvatska-Ogranak Grude te župu Gorica – Sovi i kao i na brojne volontere, ima i svoju sadašnjost. Obzirom da zubi vremena grizu, ali i na

to da e na našim prostorima netko i ostati, trenutno se ne bi trebali zabrinuti ni za, ako Bog da, budu nost.

Bratovština je 1999. godine obnovljena. Odnosno, njeno djelovanje je ponovno pokrenuto po uzoru na naše di ne pretke. Pet godina kasnije je zaživjela i klapa Bratovština koja je svojim nastupima diljem, ne samo bližih ve i europskih destinacija, mnoge ostavljala bez daha.

Godišnja manifestacija Kulturno ljeto u župi Gorica – Sovi i prvenstveno se odnosi na tri blagdana u našoj župi. I svaki put se dogodi kulturni doga aj uo i blagdana svetih Petra i Pavla, svetog Ilije Proroka i svetog Stjepana Prvomu enika.

Ne umanjuju i niti jedan doga aj niti njegovu kulturnu vrijednost, isto tako ne misle i da je bilo tko na bilo koji na in poseban ili posebniji, ipak su Bobanjari najviše „zagrijani“ kada uju što e se to dogoditi na prapovijesnoj Gomili, ispred kapelice-zvonika sv. Ilije. A bilo je od 2009. godine naovamo eminentnih gostiju na Gomili, na onoj prirodnoj pozornici. I vjerujte, i znamo, malo tko je ostao ravnodušan nakon posjete tom ambijentu, ispod kostila, podno ste aka koji svjedo e na svoj na in o prošlosti našega kraja.

Ina e su Gomila u Bobanovoj Dragi te zvonik, bez laskanja i preuveli avanja, svetost, dokaz života, inspiracija, nada, a ako ho ete, i predivno mjesto za skriti se od ljetnih vru ina obzirom da se nalazi podno drage po kojoj je selo i dobilo ime. A iz smjera drage uvijek neki dašak vjetra i olakšanja dopire prirodnim putom do ste aka, do Vencine ‘trišnje’, do kipa našeg Ilije. Zna nekada donijeti taj vjetar i poruku od kamena sa brda, a kamen sa brda preko vjetra prišapnuti i koji stih, esto i strofu a ponekada i pjesmu.

Ove godine nas u subotu na Gomili o ekuje nastup dramske skupine „Proložac“, naših susjeda koji e na svoj na in izvesti više to ki uz pratnju klape Bratovština. Nije naodmet spomenuti da je organizacijski odbor ve eri pod zvonikom, mo an kakav jest, u pregovorima s još jednom skupinom koja izvodi klapsku pjesmu. Uvijek prisutni su i brojni gangaši, diplari, guslari... koje sa dva pojma nazivamo, s pravom, „nositelji kulturne baštine“ te „ uvari narodnog blaga“. A sa svojom pjesmom e sve prisutne razveseliti i „Tamburaši s kamena“ iz Širokog Brijega.

Tko sve to nosi na svojim ple ima?

Ve je spomenut neizmjeran doprinos Bratovštine u samoj organizaciji svih kulturnih ljeta u našoj župi od za etka do sada. A uvijek u pomo priska u i druge tako er spomenute institucije te svi vi i svi mi, žitelji Bobanove Drage i svih drugih sela iz naše župe, jer svi su tu kada treba doprinositi, volontirati, prisko iti u pomo .

Brojni svojim nov anim prilozima da se osigura pristojna zakuska, naravno, prvenstveno za naše goste koji nam tu ve er postaju prijatelji, ali i za sve prisutne. Nadalje, netko uvijek i o isti Gomilu i okolicu uo i Ilindana i kulturne ve eri, trimerima, kosorima, škarama, le ima... zatim se na e netko da i tu ve er kada je akcija iš enja osigura koje hladno pi e, nešto za prigristi... i nikada, ama baš nikada, nitko ne pati za tim da mu se spomene ime. Rekli bi po naški, znamo se.

Neki dan kada je bilo iš enje Gomile i okoline, skupilo se toliko ‘svita’ da je se moglo o istiti do Šušnjara, oba puta koja do gore vode. Doduše, iš eno je i do sada pa nije hitno.

To je ono što nas zbliži, to je nešto što treba njegovati kao tradiciju. Narod bez kulture... hm, znamo svi nastavak stare izreke.

O ekuju i uz svu mogu u ljudsku i pomo i od dragog Boga i, naravno, svetog Ilije, trebali bi provesti još jednu lijepu kulturno-zabavnu ve er u subotu na Gomili, pored zvonika-kapelice sv. Ilije Proroka.

Kulturna zbivanja u BD kroz povijest

Rekosmo da je od 2009. godine obi aj da se na Gomili u Bobanovoj Dragi dogodi kulturno zbivanje kao dio kulturnog ljeta u župi Gorica – Sovi i.

Tada je, naime, svoje tri knjige (*Hercegovački zapisi*, *Legende o rodijaku* i *Ratne legende o rodijaku*) predstavio legendarni Petar Miloš. On ode na drugi i bolji svijet i sigurno sa sobom ponese lijepu uspomenu na tu večer u Bobanovoj Dragi.

Slijedeće godine nas je posjetio Ljubo Kovač, neprikosnoveni radijski novinar i urednik te također predstavio knjigu „25 godina radio Posušja“. A već 2011. još jedna radijska legenda, Tomislav Tomo Matković, na istom mjestu je predstavio knjigu s tekstovima i tonske zapise pod nazivom „Grudsko pivanje“ koje je neumorno i srčano prikupljao dugi niz godina.

Kada spominjemo termine legendarni i slične, nije trebalo dugo čekati da još jedan s tim nadimkom dođe u Bobanovu Dragu. Godine 2012. bila je promocija života i djela Stipe Božića, alpinista, putopisca, člana HGSS-a, autora brojnih dokumentarnih serijala na HRT-u... ali on sam vjerojatno ne zna što je sve radio u životu na općini Dobrobit. Tu večer je predstavio dokumentarni videouradak „Svete planine svijeta“ i održao predavanje o ljepotama svjetskih prirodnih destinacija na kojima se nalazio kao i o surovosti spasila kog volonterskog posla.

Vjerojatno je svima koji su bili prisutni ostala u sjećanju i 2014. godina i kulturna večer kao uočenica Ilindanu u Bobanovoj Dragi. Tada su općepoznati i kritički hvaljenu predstavu „Rodijaci“ (prema predlošku knjige Petra Miloša) odigrali glumci Velimir Pšeničnik Njirić i Miro Barnjak. Da je predstava trajala do jutra, teško bi netko napustio scenski nastup dvojca. Godinu dana nakon toga je prvospomenuti na svom profilu na jednoj društvenoj mreži postavio nekoliko fotografija sa samog zbivanja i napisao, između ostalog, da je lijepo bilo tu večer. Lijep je to i kompliment obzirom da su gostovali i u Beču.

Godine 2015. bila je glazbeno-poetska večer „Pod Raosovim zvijezdama“ u izvedbi Trpimira Jurkića, splitskog glumca i predsjednika MH Split. A nakon njega su nastupili Slavonski tamburaši iz Velike kod Požege koji je dolazak organizirao Vlado Boban, na čelnik općine Velika. I otašmo opet do kasnih ili, bolje reći, ranih jutarnjih sati.

Uistinu odličnom izvedbom monodrame „Anima Croatorum“ nas je posjetila Mladenka Gruica prošle godine a nakon njene izvedbe uz pomoć klape Bratovština bilo je i predstavljanje druge knjige poezije jednog pjesnika iz Bobanove Drage.

Mora se dalje

Kada vidimo što je sve zbivalo na našoj prapovijesnoj Gomili, nije teško zaključiti da se treba iz godine u godinu ujediniti i omogućiti da, oni koji ostanu živi i zdravi, opet nešto organiziraju. Upravo po uzoru na one koji nisu više tjelesno s nama, mi bi trebali ustrajati. Sjećajući se jednoga od njih i na koji način je uvijek funkcionirao u dane organiziranja, koliko je sebe davao za to, što mu je značilo da se u njegovom selu nešto pozitivno dogodi, i znaju i da je zbog toga opravdano prozvan dušom manifestacije, ne bi trebalo biti oklijevanja.

Bratovština je svojim autoritetom i poznanstvima uvijek uspjeti dovesti program, oni koji znaju što znači i kultura je to prepoznati a na nama Bobanjarima ostaje da budemo ujedinjeni, složni, pa tko koliko može. Jer, narod bez kulture...

Foto: BONAFOTO

[Prikaži slideshow]

